

ÇAMLICA

Aylık Çocuk Dergisi /
Ekim 2019 /
Sayı 42 / Fiyatı 9 Lira

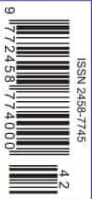
ÇOCUK

Geliştir kendini

Artırılmış Gerçeklik
Uygulaması

uzayın derinliklerinde Ne Var?

Uzayın Derinliklerinde Ne Var?

Uzayı nasıl gözlemliyoruz?

İlk başlarda insanlar sadece çıplak gözle, yüksek bir tepeye çıkarak uzayı gözölüyorlardı. Teleskopların icadıyla gök cisimleri daha da seçilir hale geldi. Ancak günümüzde, dünya atmosferinin dışında bulunan uzay istasyonlarındaki teleskoplar sayesinde uzaydan daha iyi görüntüler alınabiliyor.

O kadar yıldız varken gökyüzü neden karanlıktır?

Bunun sebebi, karanlık yerlerdeki yıldızların ışıklarının bize ulaşamamış olmasıdır. Şöyle düşünelim, gökyüzündeki bütün yıldızların ışıklarının güneş kadar parladığını hayal edebilir misin? Böyle bir yerde yaşamak mümkün olmazdı herhalde.

Samanyolu Galaksisi

Galaksi, diğerk adıyla Gökada, uzaydaki yıldız topluluklarına verilen isimdir.Uzayda 300 milyardan fazla galaksi olduğu düşünülüyor. Bunca galaksiden bizim içinde yaşadığımız ise Samanyolu Galaksisi'dir.

Samanyolu, sarmal bir şekle sahiptir ve dönen bir topacı andırır.

Samanyolunun kendi eksenini etrafında bir tur dönmesi, 230 milyon yıl sürer.

Samanyolu'nun yıldızlardan oluşan beyazlığını gece çıplak gözle görmek mümkündür. Eski Yunanlar bu beyazlığa 'Milkyway! yani sütli yol demişlerdir.

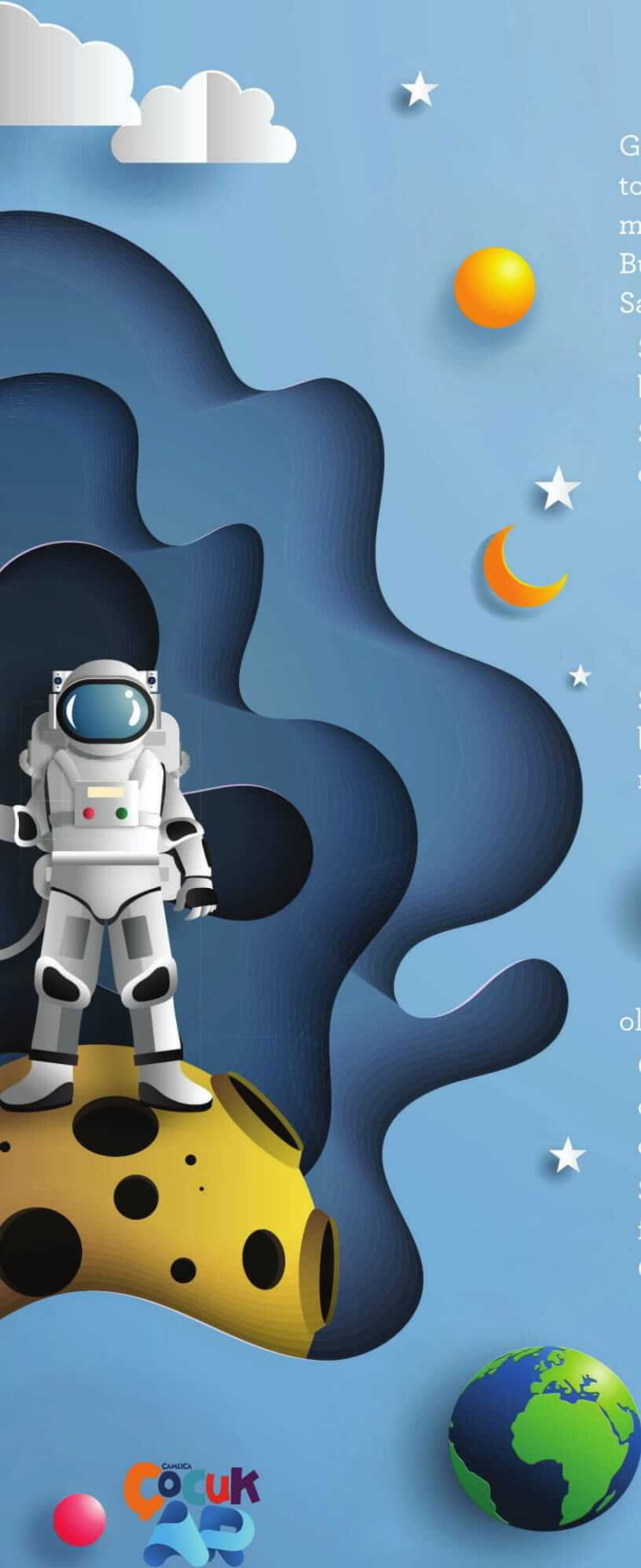
• Galaksilerdeki sadece yıldızları görebiliriz. Bunların haricindeki gezegenler, yıldızlar gibi ışık saçmadıkları için ne kadar gezegen olduğu tespit edilememektedir.

Gökbilimciler, bütün galaksilerin tam ortalarında toz, gaz ve ışık emen karadelik olduğunu düşünüyorlar.

Samanyolu Galaksi'sinde 200 milyardan fazla yıldızın olduğu düşünülüyor. Bizi ısıtan Güneş ise bunlardan sadece bir tanesidir.

Genişleyen evrende Samanyolu, saniyede 300 kilometreden fazla yol kat etmektedir. Ne hız ama?

Yıldızlar, aynı güneşin gündüz doğudan doğup batıdan battığı gibi doğar ve batarlar.

ıŖık kirliliği

“Ne kadar da çok yıldız var” diye düşündü Zeynep gökyüzüne bakarken. Şehirdeyken bu kadar yıldız olduğunu fark etmemiştir. Bir haftadır dedesinin köydeki evinde kalıyorlardı. Burada çok fazla ağaç ve hayvan vardı. Hava daha temizdi sanki.

“Yine ne düşünüyorsun bakalım ufaklık?”

“Yıldızlara bakıyordum Ayşegöl abla. Saymaya çalıştım ama sayamadım.”

Ayşegöl, Zeynep’in teyzesinin kızıydı. Yurt dışında yaşadıkları için Zeynep ve ailesiyle pek sık görüşemiyorlardı. Görüştikleri zaman da bol bol sohbet ediyor, hasret gideriyorlardı.

“Sayamazsın ki Zeynep; bilim insanları milyonlarca yıldız olduğunu söylüyor. Henüz keşfedilmemiş galaksilerden bahsetmiyorum bile. Kim bilir uzayda daha neler vardır...”

“Ama bizim evde bu kadar yıldız yok.”

“Nasıl yok? Yıldızlar her yerde aynı olmalı. Yurt dışında da, senin evinde de, burada köyde de...”

“Hayır, işte köye geldiğimizden beri her akşam gökyüzüne bakıyorum. Bir sürü yıldız oluyor. Şehirdeyken de bakıyordum ama daha az görünüyorlardı. Hatta bazen hiç göremiyordum.”

“Anladım, sen ıŖık kirliliği yüzünden göremediğin yıldızlardan bahsediyorsun.”

“İŖık kirliliği mi? Nasıl yani? İnsanlar şimdi de ıŖığı mı atıyorlar etrafa? Işıktan da çöp olur mu? Yani sen de amma yaptın Ayşegöl abla!”

Zeynep, Ayşegöl’ün söylediklerine gülüyordu. Ayşegöl derin bir nefes aldı ve tekrar konuşmaya başladı.

düşün-keşfet

1

Aşağıdaki harflerin arasında soru işareti olan yere hangi harf gelmelidir?

A N S
R ? A H O

2

Aşağıdaki harfleri istediğin kadar kullanarak kaç tane şehrimizin ismini bulabilirsin?

K-i-z-ı-r-a-e-l-t-m

Ay neden bazen büyük, bazen de küçük görünür?

Ay'ın Dünya çevresindeki yörüngesi dairesel değil, elips şeklindedir. Bu yüzden Ay yörüngesinde ilerlerken bazen Dünya'ya yaklaşır bazen de uzaklaşır. Bu yüzden Ay, dolunay konumuna geldiğinde bazen kocaman görünür. Ancak Dünya'ya uzak bir konumdan geçiyorsa bize küçük görünür.

Ağaçlar, ilkbahar ve yaz mevsiminde güneşten aldıkları ışık ile fotosentez yaparak enerji üretirler. Bu sayede büyür, gelişir ve hatta meyve verirler.

Ancak sonbahar ve kış aylarında bitkilerin enerji üretimini sağlayan güneş ışığı azalır. Enerji üretimi azalan ağaçlar, kendini korumaya almak için yapraklarını dökerler.

Ağaçlar neden sonbaharda yaprak dökerler?

Uzaydaki gökcisimleri nasıl isimlendiriliyor?

Uzaydaki gözle görülebilen cisimlerin birçoğunun (Güneş, Ay, Mars...) ismi, eski insanlar tarafından biliniyordu.

Ancak sonrasında teleskobun icadı ile uzaydaki yeni gökcisimleri keşfedilmeye başlandı. Bu dakikadan sonra bu cisimlere isim koymak zorlaştı. Başlarda her kâşif bulduğu gezegene kendince bir isim veriyordu. Ancak günümüzde gökcisimlerini isimlendirme işi Uluslararası Astronomi Birliği (IAU) tarafından yürütülmektedir. Keşif doğrulandıktan sonra bulan kişinin önerisine göre isim verilebiliyor. Bunun yanına o sene keşfedilen kaçıncı cisim olduğu da eklenebiliyor.

En iyi sonarlar YUNUSLAR

Devasa büyüklükteki denizaltıların ve gemilerin yönlerini nasıl bulduklarını hiç merak ettin mi? Uçsuz bucaksız okyanuslarda ve denizlerde nasıl da yol alıyorlar. Tonlarca yükleri taşıyarak yerlerine ulaştırıyorlar.

Denizaltılar ve gemiler, sonar dediğimiz aletler sayesinde yönlerini tesbit edip hedeflerine ulaşırlar.

Sonarlar, sesin su altında yayılmasını kullanarak su altında ve üstünde gezmeyi, haberleşmeyi ve diğer cisimleri tespit etmeyi sağlayan aletlerdir.

Sonar deyince aklımıza aniden denizlerin sevimli canlıları, insan dostu hayvanlar gelir: Yunuslar.

Yazan: Serhat Er

Yazan: Yavuz Selim Uysal Çizen: Gülşen İlknur Araç

Dünyanın En Eski Şehirlerinden

Kudüs

Bu ayki gezimde insanlık tarihinin ilk zamanlarına şahitlik etmek istedim. Bu yüzden dünyanın en eski şehirlerinden biri olan Kudüs'e gitmeye karar verdim.

Türkiye'deki son durağımdan sabahın erken saatlerinde uçmaya başladım. Kuş uçuşuyla 4 saat gibi bir sürede Kudüs'e geldim. Önce şehrin üzerinde biraz süzüldüm ve şehri izledim. Burası harika bir şehir. Etrafı surlarla çevrili ve evlerin hepsi taşla inşa edilmiş. Her yerde tarihî eserler var.

Özellikle şehrin kapısı ve içindeki çeşmeler çok güzel görünüyordu.

Eğer Kudüs-i Şerif'e gidecek olursanız yapacağınız ilk iş kendinize bir rehber bulmak olsun. Benim rehberim Ebrar. Ebrar harika bir rehber, Kudüs-i Şerif'te yaşıyor ve buraları çok iyi biliyor.

Gönderdiğiniz
hikayelerden
seçtiklerimizi Aralık
2019 sayımızda
yayınlayacağımızı
unutma!

H

HİKÂ- YESİ SENDEN

Bu bölümde aşağıdaki resmin
hikayesini yazmanı istiyoruz.
Gördüğünüz resim size ne
anlatıyor? Aklına neler geldi?
Bundan bir hikaye çıkar mı? Önce
düşün, sonra yazmaya başla.

Hikayen hazır olduktan sonra,
bilgi@camliacocukdergisi.com
adresine göndermen yeterli.
Hikayenin 150 kelimeyi
geçmemesine dikkat et.

H

H